

**Intervenció del President del Grup Popular
Alberto Fernández Díaz**

*Debat d'Orientació Política General del Govern
2 d'octubre de 2002*

El debat que celebrem avui, resulta especialment significatiu. A ningú no se li oculta que som en el punt neuràlgic d'una cruïlla determinant i que, per aquesta mateixa raó, es reclama de tots nosaltres un alt grau de responsabilitat. Aquest debat no és un més dels molts que hem celebrat al llarg de les cinc legislatures precedents i d'aquesta. Per moltes raons, podríem dir que aquesta és **una sessió crucial**.

Ho és, d'una banda, perquè aquests dies commemorem aquella manifestació de **l'11 de setembre, enguany fa 25 anys**, en la que milers de catalans sortíem al carrer per a defensar els valors de la democràcia, sota el lema de "Llibertat, Amnistia, Estatut d'Autonomia": tres conceptes indisociables en la voluntat dels catalans, que simbolitzaven a l'hora el fervent desig d'autogovern i l'aposta clara per l'enfortiment del procés de transició democràtica que, també en aquells dies, s'iniciava en el conjunt d'Espanya.

Commemorem també que, fa un quart de segle, **es restablia la Generalitat** de Catalunya. Amb el retorn del President Tarradellas, s'obria el procés de reconstrucció de les nostres institucions, que hauria de culminar amb l'aprovació de l'Estatut de Sau.

Dues personalitats, el President Tarradellas i el llavors President Adolfo Suarez, amb biografies polítiques ben diferents, varen tenir la intel·ligència i el sentit històric de posar l'accent en allò que els unia i no en el que els podia separar, per interpretar la vocació de la nostre societat: avançar vers un règim de llibertats i de convivència, construint un projecte integrador del que ningú se'n pogués sentir exclòs.

En començar la meva intervenció els deia que el d'avui és un ple crucial. I ho justificava amb dues raons: de la primera, ja els he parlat. La segona, té a veure amb un temps que s'inicia amb les primeres eleccions al Parlament de Catalunya i amb l'elecció de vostè com a President de la Generalitat.

Aquest serà, amb tota probabilitat, el seu darrer debat de política general al capdavant del Govern de Catalunya, el meu també, circumstància que, sens dubte, mereix una reflexió, al nostre entendre capital.

Reflexió que vull començar afirmant que no som al final d'una etapa. Ans al contrari, estem immersos en la continuïtat del període més lliure i profitós de la nostra història contemporània. Un període en el que Catalunya ha aconseguit **les majors cotes de llibertat i d'autogovern des del 1714**, configurar-se aquesta etapa com la **cronologia de l'encert col·lectiu, de la maduresa democràtica de Catalunya, del tarannà integrador de la nostra societat i d'un bon funcionament de les institucions catalanes.**

Deia que **no som al final d'una etapa**, el que sí estem és davant el final d'una trajectòria personal que ha marcat els últims 22 anys de govern; una trajectòria que valoro i respecto, i que formarà part de la nostra història. Ens trobem al final d'una trajectòria personal que té un punt i seguit: la **continuitat d'una etapa definida -abans, ara i en el futur- per l'estabilitat constitucional i estatutària.**

En aquest context, la Constitució i l'Estatut són l'expressió d'un consens bàsic, **el pacte constitucional**, que ha fet possible el progrés efectiu de Catalunya en una Espanya de llibertats. Ambdós defineixen l'Estat de les Autonomies com el més descentralitzat d'Europa, amb un nivell competencial equiparable al d'estats federals.

En coherència cal **defensar la vigència de la Constitució i l'Estatut**, cal defensar la seva estabilitat enfront reformes, relectures interessades i unilaterals, l'objectiu, finalitat i destí de les quals sigui incert i només introdueixin confusió, quan no controvèrsies estèrils que no porten enlloc i distreuen les veritables prioritats del govern que han de ser marcadament socials.

La realitat ens demostra que podem continuar avançant. I **el nou model de finançament** així ho ratifica. En aquest nou model, Catalunya ha aconseguit més ingressos per fer més i noves polítiques socials i també més competències. És el millor acord de finançament i el major avanç en l'autogovern en els últims anys, és el model que havíem reclamat des d'aquest Parlament.

Segons aquest, la pràctica totalitat de les figures tributàries que configuren el nostre sistema (IRPF, IVA, Impostos Especials) han passat a ser compartits amb la Generalitat de Catalunya i, en alguns casos, com els impostos especials sobre el consum d'electricitat o de matriculació, han estat íntegrament traspassats.

Aquesta nova configuració obre horitzons inèdits per ordenar els tributs amb trets propis i diferenciats. Ara, després d'anys de debatre des d'aquest Parlament el finançament de Catalunya, hem de debatre també **el finançament dels catalans**, de com es gestionen i **com es poden baixar els impostos** dels catalans, és a dir, disminuir els tipus marginals de l'IRPF del tram autonòmic, reduir les retencions a professionals, rebaixar les obligacions fiscals de les famílies nombroses i de les famílies amb fills o persones dependents al seu càrrec, siguin grans o discapacitades. De com revisar l'impost de transmissions patrimonials i successions, de com afavorir l'adquisició del primer habitatge o de lloguer, i com cal abordar l'estalvi a llarg termini i potenciar la lluita contra el frau, per baixar la pressió fiscal als ciutadans que paguen correctament el seus impostos. Per aconseguir-ho cal una **Llei Tributària** catalana, que aprofiti al màxim aquestes possibilitats i configuren un sistema fiscal català competent i eficaç.

Podem avançar més? I tant.

Després de 22 anys d'autogovern, Catalunya no ha utilitzat totes les possibilitats que ofereix el nostre model d'Estat. L'**exercici d'aquestes competències**, que Catalunya té reconegudes i assumides, ens permetrà seguir desenvolupant el nostre autogovern en benefici dels ciutadans, en

particular aquelles referides a un ambiciós procés reformista, i que posteriorment em referiré.

Però sobretot, per millorar l'autogovern cal una nova actitud davant les estratègies de sempre. Cal administrar des de la normalitat i l'estabilitat, i no des de l'excepcionalitat i la interinitat. Alguns pretenen **l'obertura de nous cicles reivindicatius** com si res hagués canviat en els últims 25 anys, però la lògica reivindicativa ja no pot ser excusa, a l'hora d'afrontar els reptes pendents de la societat catalana, fent coincidir passat i present, ignorant que l'autogovern és una permanent oportunitat de futur i no un element de constant frustració.

Una nova actitud que reclama defugir dels **valors de passat** com la reivindicació, la confrontació, l'uniformisme i l'autocomplaença. I reclama apostar pels **valors de futur**: gestió eficaç, diàleg institucional, pluralisme i autoexigència.

- **Gestió eficaç** que suposa que més autogovern és millor autogovern i que per prestigiar l'autogovern el que cal és gestionar-ho amb eficàcia.
- **Diàleg institucional** abordat des de la col·laboració i la cooperació mútua entre les Administracions, perquè juntes poden fer més coses que no pas separades.
- **Pluralisme** és reconèixer que la nostra és una societat diversa, lingüística, social i cultural, en la què els catalans tenim dues llengües, ho recordava a la Mercè, Valentí Fuster, català i castellà, els aranesos tres, i que cultura catalana és aquella feta per catalans, amb independència de la seva expressió, des de la jota tortosina a la sardana, o des de la sevillana als castells.

Fins ara he fet una breu referència al 25 anys des del restabliment de la Generalitat, i a dues dècades d'autogovern. Permeti'm ara que posi de manifest quina ha estat **la responsabilitat del Partit Popular** en els sis últims anys.

- Si a Catalunya no hi ha un Govern de la Generalitat en mans del Partit Socialista amb les idees en retrocés a tota Europa, que ja varen

fracassar a Espanya amb un govern del PSOE, és gràcies al Partit Popular.

- Si aquells que pretenen ser l'oracle de Catalunya i les urnes els situen la penúltima força política en totes les eleccions municipals, generals, europees i també en aquest Parlament, si aquells com ERC, no tenen avui protagonisme de govern enlloc, i al menys fins ara, no s'ha obert un front nacionalista a Catalunya, és gràcies al Partit Popular.
- Si el govern al llarg dels últims anys, ha pogut fer el que ha fet, amb gruix ha estat gràcies al Partit Popular.
- Si vostè governa Catalunya i no pas Pasqual Maragall, és també gràcies al Partit Popular.

Aquesta era la nostra responsabilitat i la hem acomplert amb escreix. Hem aportat **l'estabilitat imprescindible per garantir la governabilitat**, des de la convicció que sense aquesta no s'hauria generat la confiança necessària per prosperar, per arrelar el nostre progrés social i creixement econòmic. Aquest compromís l'hem fet per Catalunya, i ha estat positiu per als catalans. No és balder seguir recordant el nostre balanç, en aquests **últims sis anys**, amb un protagonisme cabdal del Partit Popular:

- A Catalunya hi ha 680.000 nous afiliats a la Seguretat Social, un 30% més, dels quasi 3 milions actuals.
- S'han incorporat al **mercat laboral** més de **mig milió de catalans i catalanes**, 556.000, el mateix període.
- En sis anys, l'atur català s'ha rebaixat **en més de 100.000 desocupats**.
- Els catalans ens estalviem cada any més de **100.000 milions de ptes. en impostos**, en aplicar-se la recent reforma fiscal, als que caldrà afegir noves rebaixes a partir de l'any vinent.

Polítiques que han representant més ocupació, més benestar social, menys impostos, més autogovern, majors inversions en infraestructures i un creixement econòmic català per sobre de la mitjana espanyola que, a la vegada, ha estat superior a la europea.

És un balanç positiu, però **a aquest balanç general caldria afegir un altre de recent**. Fa poques setmanes el Conseller en cap va destacar en el seu balanç de l'últim any, 10 mesures de govern. No li sàpiga greu, però nosaltres també en volem de balanç. **De les 10 mesures destacades**, per al Conseller en cap, **com a mínim 7**, han estat possibles gràcies a l'impuls, la participació o a l'aportació decisiva del Partit Popular.

Els hi recordaré:

✓ **Per primera vegada veritables polítiques familiars**, amb ajuts directes a famílies amb fills menors de 3 anys, de 480,81 € (80.000,- pts), que s'han d'ampliar per l'any 2003. L'increment, fins un mínim de 601 € (100.000,- pts), de la subvenció actual per cadascuna de les places de llars d'infants (*esmena PGC 2001 i 2002*). Beneficis fiscals a totes les famílies per fill nascut (*esmena PGC 2001*) (50.000,- pts./ 300 €, des del primer). Creació d'un fons de pensions per ruptures matrimonials (*esmena PGC 2001 i esmena PGC 2002*). Nous ajuts a famílies nombroses (*esmena PGC 2002*).

I hauria de continuar amb altres sis: (si vol li recordo esmena/pressupost/any)

- ✓ **L'inici de les obres del canal Segarra-Garrigues.** (*esmena PGC 2000*)
- ✓ **L'aprovació del pla director d'infraestructures amb una clara aposta a favor del transport públic i l'inici de les obres de la Línia 9 del metro** (*esmena PGC 2002*).
- ✓ **6.000 noves places de llars d'infants, dins el compromís de creació de 30.000 places.** (investidura)
- ✓ **L'aprovació del pla d'habitatge** (*esmena PGC 2002*).
- ✓ **La posada en funcionament de l'Institut Ramon Llull** per promocionar la llengua catalana a l'estranger.
- ✓ **L'Acord per a la creació del laboratori de llum del sincrotró**

Set, com a mínim, de 10 no està malament. Però hem de continuar, Sr. President, encara resta un any de legislatura. Malgrat això, el govern, ja fa molt de temps que pensa únicament en que falta un any per a les eleccions i ha

electoralitzat la política catalana. Jo li insisteixo en que **encara és temps de governar**, però malauradament el govern s'ha submergit en temps d'eleccions. Dona la impressió que vostè té poca convicció en la seva tasca, per això li demano que posi l'accent en una acció eficaç de govern, que és com es guanyen sempre unes eleccions, i no en estratègies de desgast del Partit Popular, que és com es poden perdre.

Però a més, li reclamo més cohesió al govern i cohesió per governar. Li reclamo major coordinació i que acabi amb el desgavell de contradiccions al si de l'executiu. I li demano perquè recentment hem vist com:

1. Desautoritza el seu Conseller en cap al voltant d'una **hipotètica remodelació** del govern.
2. Com rectifica al Conseller de Política Territorial pel que fa a l'**Eix Transversal** i que ja li avanço que el Grup Popular considerem que ha de ser desdoblant de forma íntegra i immediata, no pas parcial.
3. Hem vist contradir-se al Conseller de Justícia amb el d'Interior respecte el **Pla de millora de la seguretat**. Per cert, encara no sabem la posició de vostè, davant aquesta descoordinació entre els seus consellers, ni sabem si el Govern dona suport a aquest Pla, ni coneixem què planteja vostè per **lluitar contra la inseguretat ciutadana i la immigració il·legal**.
4. I que he de dir-li en matèria de **pressupostos!**, quan el govern ha mantingut l'actitud de dir una cosa i la contrària, uns dies ofereixen diàleg universal, altres al Partit Popular; això quan no es despengen amb amenaces de pròrrogues pressupostàries.
5. Tot plegat sense referir-me als recents **conflictes interns de la federació**, que confio no tinguin repercussió en l'orientació política del govern perquè altrament aquests canvis d'orientació estarien justificant certes dimissions.

Recentment ha perdut l'**oportunitat històrica de referendar**, el que tots sabem a Catalunya, **que nacionalisme i terrorisme no és el mateix**. I l'han perdut quan **no han estat capaços de votar a favor de la deslegalització de Batasuna**.

No es deixi arrossegar per una malentesa comprensió nacionalista amb el PNB. En aquest moment, si cal defensar una Declaració no és la de Barcelona, sinó la dels Drets Humans. No es deixi arrossegar per miratges sobiranistes legitimant opcions com la defensada pel Govern Basc que porten a la confrontació i a l'exclusió.

El referent de Catalunya és la pròpia Catalunya, ni abans eren les repúbliques bàltiques, ni després figuràvem entre els països en vies de descolonització quan es reclamava el dret a l'autodeterminació, ni ara el nostre nostra referent ha de ser Puerto Rico.

Els catalans tenim **el nostre propi model en el marc de la Constitució i l'Estatut** i el nostre referent és Catalunya i no pas el senyor Arzalluz. **A l'hora de defensar la llibertat** i els principis democràtics, **únicament hi ha conviccions democràtiques i no complicitats nacionalistes**. No ho faci pas pel Partit Popular -que no ho ha de fer-, faci-ho pel seu propi electorat i pel model català. Quan s'apropa a Arzalluz es distancia de Catalunya.

Tal com li deia, senyor President, per encarar aquest últim any, podem optar per dues actituds:

- La de mirar enrera, quan no d'amagar els nostres errors. Allò que **els encerts són sempre del Govern i les culpes dels demés**. Si es col·lapsen les carreteres després d'un temporal de neu, la culpa és dels conductors; si els presos es fuguen, mal fet; si les rieres del Maresme es desborden, és per culpa dels serveis meteorològics; o si hi ha fracàs escolar és, com no, per culpa del pares.
- Podem optar per aquesta actitud, o ben al contrari, optar per mantenir **l'ambició**, que ens ha de permetre superar les nostres dificultats i aprofitar bé les nostres oportunitats.

Jo prefereixo la segona, l'ambició de deixar enrera l'apel·lació permanent a les dificultats, sense ignorar-les, per parlar de **les nostres oportunitats**: Quines? Li esmentaré tres, la primera:

1. La complicitat activa de la nostra societat:

El principal actiu de Catalunya és el dinamisme i la vitalitat emprenedora de la nostra societat, que forma part del nostre fet diferencial, juntament amb la llengua, la cultura i el dret propi. Foren les millors generacions de catalans les que varen fer possible les exposicions, els hospitals, les universitats, el Liceu, la Fira, també les nostres empreses i el mutualisme que, per cert, han de presentar **la Llei de Mútues** en aquesta Cambra. Ha estat històricament, la nostra societat la que ha impulsat el desenvolupament de Catalunya, i la que en els moments difícils ha garantit el manteniment de la nostra identitat.

Comptem amb una societat fortament arrelada i vertebrada, capaç d'assumir responsabilitats i de liderar nous projectes. Per això, les administracions han de ser conca, que no pas presa, de la societat emprenedora, enfortint aquest teixit i no pas adormir-lo amb intervencionismes excessius, perquè iniciativa social i pública sumen.

2a. Continuar sent capdavanters, és la segona de les nostres oportunitats.

L'economia de Catalunya continua sent, pel seu pes en termes de PIB, ocupació, productivitat, inversió privada i exportacions, la primera d'Espanya. És també, clarament, la més competitiva com ho indiquen les nostres exportacions. És motor de progrés d'Espanya i una de les locomotores d'Europa. Però no ens hem d'enganyar: cada cop hi ha més locomotores i amb més potència. Som líders, sí, però el nostre lideratge té competidors.

Per això hem de continuar desenvolupant les nostres avantatges competitives: localització estratègica excepcional, infraestructures en constant renovació, capital humà, ofertes culturals de primer ordre, bon clima empresarial i social. Una xarxa d'empreses mitjanes altament competitives que són un actiu i una base sòlida de futur.

Per continuar essent capdavanters **hi ha dos factors claus: la tecnologia i les infraestructures**. La Catalunya tecnològica ha de ser líder a Espanya, com ho vàrem ser ja amb la Catalunya industrial. La nostra oportunitat ha de representar una aposta per la inversió en Recerca, Desenvolupament i Innovació, per l'existència de centres de decisió empresarial, d'escoles de negoci i de les universitats públiques i privades. Necessitem una **Llei d'Universitats**, i una **Llei de Formació Professional**, per enfortir el seu prestigi social i qualitat, capaç d'adaptar-se a les necessitats del mercat de treball i del sistema productiu i que garanteixi una formació al llarg de tota la vida laboral.

Tenim també, Sr. President, l'obligació de **superar la confrontació institucional** que ha estat un veritable entrebanc, **per aglutinar plans estratègics de futur**. Aquests plans requereixen acords amb els ajuntaments, com el de Barcelona, amb d'altres comunitats i governs, com el de la Generalitat valenciana, o amb la pròpia administració de l'Estat. Però no sempre ha estat així.

Confrontació que, per exemple ha empobrit **la Fira** de Barcelona, un dels motors de Catalunya; confrontació que sovint pretén amagar la seva responsabilitat **per la baixa inversió en infraestructures de la pròpia Generalitat** a l'hora d'executar els pressupostos, o l'endarreriment en l'execució de les principals xarxes viàries depenents del govern, **la Catalunya dels Eixos**, el Transversal, el de l'Ebre, el del Llobregat i el Diagonal, sense esmentar propostes controvertides com el **bucle ferroviari de l'AVE** a l'Aeroport de Barcelona o el genèric **Pla d'Aeroports** de la Generalitat.

Vostè sap molt bé que **les inversions en infraestructures** suposen un impuls de l'activitat econòmica, i són, sens dubte, una de les millors garanties de futur per tal d'aconseguir que **Catalunya sigui la plataforma logística del sud d'Europa i de la Mediterrània**, i referent industrial, turístic, de negoci, cultural i de serveis, i l'epicentre **d'una gran regió europea** des de València i Saragossa fins a Montpeller, Marsella i Tolosa.

Ho esta fent realitat, novament el nostre balanç, el **compromís del Partit Popular**, que està subsanant anys d'endarreriments i d'injustícies amb **les majors inversions de l'Estat a Catalunya** de la historia, mai s'havia invertit tant. Era un compromís obligat, per superar les mancances anteriors. Ara el nostre objectiu ha de ser **mantenir aquest esforç inversor en els anys venidors**.

3. Hi ha una tercera oportunitat, **LA CATALUNYA REFORMISTA**,

Per ser també capdavanters en les reformes que precisa Catalunya. Tirar endavant aquest procés reformista es responsabilitat compartida del Govern d'Espanya i del Govern de la Generalitat en els seus àmbits respectius competencials i des de la complementarietat. En aquests últims anys hem centrat els debats en el model d'Estat, ara toca fer-ho al voltant del **model de societat**, des d'una intensa aposta ideològica que té la seva expressió en **un procés de reformes per garantir el que és essencial, el progrés, i tenir cura del més important, les persones**.

I en aquest punt, la defensa de les competències de la Generalitat, que tots compartim, no es pot esgrimir com a excusa per no encarar aquest procés de reformes, veritables **canvis estructurals i imprescindibles per garantir la modernització del país**. No pot ser una excusa, perquè **no hi ha invasions competencials**, i perquè al darrera d'aquesta denuncia falsa només **amaguen la seva indefinició ideològica i les actituds acomodaticies del seu govern**. Catalunya requereix a més d'una llei de formació professional, i d'universitats, precisa una **lleï d'educació**, que respongui a les necessitats plantejades per la comunitat educativa, per impulsar la cultura del mèrit i l'esforç, que faci realitat la igualtat d'oportunitats sense confondre aquesta amb la igualtat de resultats, per reforçar la figura del professor i per avançar en el coneixement d'una tercera llengua estrangera.

Una lleï que estableïxi la gratuïtat en l'ensenyament infantil a partir dels 3 anys, i que amplii la universalització de l'ensenyament, fins els 16 anys. Una lleï per a

un sistema dual, perquè l'escola pública i la concertada són complementàries i presten un mateix servei a la societat. Una llei, que garanteixi el dret dels pares a escollir lliurement l'educació que volen per als seus fills i per desenvolupar amb els professors una tasca conjunta per formar als millors professionals i també a les millors persones

Reformes per garantir una administració més austera i eficaç amb una **lleï d'estabilitat pressupostària** o del dèficit 0. Reformes de les **Lleis d'ordenació territorial per enfortir el municipalisme i descentralitzar la Generalitat**, amb un major protagonisme dels ajuntaments amb **el pacte local**. No desconfiï dels ajuntaments, aposti per uns **Consells Comarcals veritablement plurals**, no deixi de reconèixer **la realitat metropolitana** de Barcelona, que és un potencial de tota Catalunya, Sr. President. Aposti per reformes administratives i de prestació dels serveis públics, i en particular de la sanitat, **millorant les condicions dels concerts** i del benestar dels catalans.

Por cierto, el mejor estado del bienestar es el generador de **empleo** y oportunidades, centrándose en las mujeres, los jóvenes, los mayores de 45 años o las personas con discapacidad, éste y no otro, es el objetivo de la **reforma laboral**, que pretende consolidar y racionalizar el desempleo y el sistema de protección social con una reforma activadora de empleo y de empleo estable.

Prestemos una especial atención **a las mujeres**, que reclaman una igualdad real, no solo de derecho, para avanzar en paridad, siendo precisa para ello una **Llei d'Igualtat**. Consigamos erradicar la violencia domestica, actuando desde la justicia, la prevención, la educación, la atención y ayuda a las víctimas, dotando de más **presupuesto al Plan Integral contra la violencia domestica**.

Debemos también prestar una especial atención a **nuestros mayores** que no solo viven cada vez más años, sino que también viven cada vez más tiempo solos. Es preciso potenciar las relaciones multigeneracionales, haciendo posible una sociedad para todos, proporcionándoles por un lado un papel más activo y por otro facilitando a las personas dependientes asistencia con los

servicios adecuados a sus necesidades. Todo ello sin olvidarnos de las **personas con discapacidad** a las que debemos garantizar su integración social y la igualdad de oportunidades.

Cuidar lo esencial es cuidar también la familia que constituye el núcleo fundamental de la sociedad y es elemento socializador de transmisión de valores. Es también el mayor agente de bienestar de sus miembros, de solidaridad intergeneracional, por lo tanto, el tejido más sólido de cohesión social

Los cambios en la estructura familiar ocasionados por la incorporación de la mujer al mercado laboral, las familias monoparentales, el incremento de núcleos familiares pequeños, la dispersión geográfica y la movilidad, la baja tasa de natalidad y el envejecimiento de la población, ponen de manifiesto la necesidad de adoptar en Cataluña políticas transversales, sociales, económicas, fiscales y de ayuda, concretadas en una **Ley de Familia**.

I acabo ja, senyor President, Catalunya ha de ser:

Referent d'oberturisme. Amb perspectiva, amb l'afany d'abastar un món ampli, davant el qual ens puguem projectar amb totes les nostres potencialitats. Correm el risc de saber-nos de memòria la geografia del nostre melic, i perdre el costum d'albirar la línia de l'horitzó.

Una Catalunya segura d'ella mateixa i sense complexos, des d'una societat de valors, compromesa, plural, ambiciosa i alhora solidària, que sens dubte ens acompanyarà.